

[Gert Petersen]

forlade Afghanistan. Efter vores opfattelse er der helt klart og tydeligt tale om en suverænitetskrænkelse. Der er trængt fremmede tropper ind i et andet land, indbudt af en såkaldt regering, som efter alt at dømme er indsat af den stormagt, som har sendt sine tropper ind, og det er, uanset formaliteter, en klar suverænitetskrænkelse. Allerede derfor er socialistisk folkeparti enig i at protestere mod den sovjetiske intervention.

Vi er det også som socialister. Jeg har bemærket, at Sovjetunionen og andre i forsvaret for interventionen henholder sig til, at den socialistiske sag i Afghanistan var kommet i knibe, den var blevet udsat for angreb osv. osv. Da det er ganske åbenbart og bliver tydeligere for hver dag, der går, at det i øjeblikket kun er et mindretal – og formodentlig et ganske beskedent mindretal – i Afghanistan, som ønsker den socialistiske sag fremmet eller i hvert fald fremmet med de metoder, der her er tale om, må vi anse det for kompromitterende for hele begrebet socialisme og socialistisk internationalisme, hvis det skal forstås på den måde, at et lille mindretal i et land kan tilkalde militærhjælp mod flertallet i landet for at påtvinge dette flertal sin vilje. Så er det egentlig totalt underordnet, om den vilje, man vil påtvinge flertallet, set ud fra vore vestlige synspunkter er god eller dårlig.

Jeg tvivler da ikke om, at den afghanske regering i Kabul har punkter på sit program, som ikke bare socialister, men de fleste i Vesten ville synes er rigtige, mod kvindeundertrykkelse osv., men den slags sager må afgøres af befolkningens eget flertal, og vi kan ikke som socialister acceptere, at udenlandsk magt og udenlandsk militær bliver afgørende for spørgsmålet om den samfundspolitiske udvikling i de enkelte lande.

Jeg siger dette for at gøre det helt klart, fordi argumentationen er ført frem fra sovjetisk side, men jeg skal erkende, at jeg tror såmænd ikke, at den argumentation betyder så forfærdelig meget. Jeg tror langt snarere, der er tale om magtpolitik, som man så giver et ideologisk røgslør, som vi har oplevet det mange gange tidligere.

Der er en tredje årsag til, at vi må vende os mod invasionen, og det er, at det er en foræring til høgene i den modsatte lejr, i Pentagon, og giver dem al mulighed for og anledning til at oppispe en voldsom interna-

tional spænding, at forøge hele denne spændingssituation.

Vi er alligevel fra SFs side ikke med i forespørgslen, sådan som den er blevet formuleret, og jeg vil sige, at efter at jeg har hørt det dagsordensforslag, der er fremsat af hr. Lasse Budtz, er jeg yderligere tilfreds med, at vi ikke er med i forespørgslen, sådan som den er formuleret. Hovedårsagen til, at vi ikke er med, er, at selskabet ærlig talt ikke bekommer os vel. Det bekommer os ikke vel at være i selskab i et sådant spørgsmål med partier, som ikke havde én kritisk indvending, da Amerikas Forenede Stater gjorde nøjagtig det samme i spørgsmålet om Vietnam. Det gælder en række af de partier, der er med i forespørgslen. Fremskridtspartiet eksisterede jo ikke på det tidspunkt, den ulykke kom først senere, men jeg kan altså udmærket godt regne fremskridtspartiet med.

Jeg synes, der er noget hyklerisk i dette. Hr. Lasse Budtz var inde på, at der var også andre her i verden, der havde optrådt som tyve, men det ene tyveri betød ikke, at man skulle tilgive det andet. Det er jeg helt enig med hr. Lasse Budtz i. Derfor protesterer socialistisk folkeparti også mod denne intervention, ganske som vi protesterede mod interventionen i Vietnam. Men man må nok sige, at den dommer, der lader den ene tyv løbe, frikender ham, og idømmer den anden tyv en hård straf, den dommer har kompromitteret dommerembedet.

I virkeligheden er der tale om en ganske forbavsende parallel. Det, der skete i Vietnam, var jo ikke det, som hr. Arentoft var inde på, men det var, at der i 1954 blev indgået en våbenstilstandsaf tale og sluttet nogle Genèveaftaler, hvorefter der inden for de næste 2 år skulle holdes folkeafstemning i den nordlige og den sydlige zone, altså i hele Vietnam. I mellemtiden trak franskmændene sig ud, og så indsatte amerikanerne en ny regering i den sydlige zone, i Sydvietnam. Denne regering, efter tilskyndelse fra amerikanerne, afslog at afholde den pågældende folkeafstemning, som man var temmelig sikker på at tabe. Som følge deraf opstod hele konfliktsituationen, og så indkaldte den regering, som amerikanerne havde indsat i Saigon, efterhånden 500.000 amerikanske soldater. Når det blev drøftet her i folketinget, sagde man, ligesom russerne siger i dag: ja